



“Criar-me en un circ m’ha fet una persona més tolerant i amb pocs prejudicis”

NIEDZIELA RALUY (TORTOSA, 1993) Artista de circ 5a generació de la família propietària del circ Raluy



Aixequen el teló en un moment amb molt mal humor al carrer.

Puc entendre que amb la situació que estem vivint la gent no estigui per anar al circ. Però confio que el públic vingui igual. Quan són a dins, els fem oblidar tots els seus maldecaps, encara que només sigui durant una estona.

Com és viure i criar-se entre caravanes?

Per a mi és el més normal del món. No he fet res més. Però puc entendre la percepció de bohemis que donem la gent del circ. Ens relacionem amb gent de tot el món. Vivint al circ he tingut la possibilitat de conèixer persones de cultures, llengües, races i religions diferents. Aquí vivim 50 persones i cap ha nascut al mateix lloc. Em considero una persona oberta, tolerant i amb pocs prejudicis, i això m’ho ha donat viure al circ.

La gent del circ neix on pot.

Vaig néixer a Tortosa, però cada any canviem de ciutat unes quaranta vegades. El meu poble és el circ.

El concepte posar arrels li sonarà estrany.

Les meves arrels es mouen constantment. Van lligades a totes aquestes caravanes.

Què recorda de petita?

Cada dos setmanes, que és el temps que estem en un mateix lloc, canviava d’escola. A la sortida, quan tothom anava a fer activitats extraescolars, jo pujava al fil de ferro, em posava els patins o assajava amb el monocicle. Entrenava, cada dia, preparant el proper espectacle. Recordo conèixer molta gent de llocs diversos. Una infantesa ben normal i tranquil·la.

Com comença la història de la família Raluy al circ?

“Els primers Raluy van començar fent circ de carrer amb un os i una cabra. Cinc generacions després, el circ Raluy s’ha convertit en una experiència única”

Els meus avantpassats van començar amb un os i una cabra, fent circ de carrer. De mica en mica es van anar professionalitzant i van acabar fent espectacles molt vistosos com el doble canó humà o el triple salt mortal amb automòbil. Amb això van fer diners i van poder comprar una carpa de circ. I així fins avui.

Les caravanes són l’ensenya del circ Raluy.

El meu besavi va tenir la idea de fer un circ museu. I va començar adquirint velles caravanes d’arreu d’Europa. La majoria eren de gitanos, que anaven de poble en poble, i les acabaven abandonant quan s’instal·laven en algun lloc. O d’alguns antics circs que es modernitzava. Són totes de primers de segle XX, completament restaurades. En tenim 45, cadascuna amb la seua història, com l’hotel del circ, únic al món, on es pot allotjar una família i gaudir del que passa dins i fora de la pista del circ.

Avui hi ha tres generacions Raluy simultàniament a la pista.

El meu avi encara apareix breument com a pallaso de cara blanca. I després la meua germana i jo, i els meus pares, tenim els nostres propis números.

Quina és la seua especialitat?

Els espectacles canvien cada dos anys, que és el que dura una gira. I durant aquest temps preparem els que estrenarem a la propera. Ara estic fent un espectacle de monocicle. La plantilla és tota nova i la família hem renovat tots els números. Qui va venir fa dos anys no veurà res igual.

Com és el procés per preparar un espectacle?

Tenim un nivell d’exigència molt elevat perquè volem mantenir la qualitat. Entrenem entre 4 i 5 hores diàries, funció a banda.

Ha canviat molt el públic?

El nostre circ està enfocat al públic adult i jove. Fa anys que vam deixar el típic pallaso de broma fàcil. L’humor també ha evolucionat al circ. Avui fem monòlegs, dansa, teatre, acrobàcia, malabars... Treballem moltes disciplines per mantenir la tensió de l’espectador.

Quins són els números més aplaudits?

No li sabria dir. Jo crec que tots estan molt equilibrats. A la gent li agrada molt un espectacle de contorsionisme que fan tres ucraïneses, o els balls i salts que protagonitza un sextet de cubans.

Presenten l’espectacle *The magic formula* com a homenatge al seu avi, un matemàtic autodidacta.

A banda de dedicar-se al circ, el meu avi ha estat un apassionat de les matemàtiques tota la vida i ha donat conferències arreu del món. Però la seua millor fórmula ha estat saber gestionar un circ familiar.

Troben a faltar els espectacles amb animals?

Gens. Nosaltres anem a places molt exclusives i anar amb animals ja era una càrrega, abans que els prohibissen. Al principi la gent no ho entenia. Ara ningú els troba a faltar. Els animals, a la selva.

Amb la quantitat d’estímul que reben els més joves, captar la seua atenció al circ no serà fàcil.

La gent va al nostre circ a gaudir d’una experiència única. Creem una atmosfera singular que s’ha de veure per poder-la viure. Internet això no t’ho pot donar.

Morirà mai el circ?

Tothom ha d’anar al circ almenys una vegada a la vida. Nosaltres sempre tindrem alguna cosa nova per ensenyar. A casa meua portem cinc generacions i tinc intenció de continuar.

FOTO NÚRIA CARO